

Running head: VERBAND TUSSEN EXTERNALISEREND PROBLEEMGEDRAG
ADOLESCENT EN OUDERS MET PSYCHOLOGISCHE CONTROLE ALS
MODERATOR

Utrecht University

De Relatie tussen Externaliserend Probleemgedrag van Ouders en hun Kinderen met
Psychologische Controle als Moderator

Final version

Master's thesis

Utrecht University

Master's programme in Clinical Child Family and Education Studies

Name: Corine J. J. Wilbrink

Student number: 5733960

Supervisor: Hans van der Baan

Second assessor: Susanne Schulz

Date: May 29, 2020

Number of words: 4353

Abstract

Parental externalizing behavior and psychological control play a role in the development of externalizing behavior in adolescents. This research focusses on the moderating effect of parental psychological control on the relation between parental externalizing behavior and adolescents' externalizing behavior. Based on the literature a positive correlation between parental and adolescents' externalizing behavior is expected, which can be positively moderated by the degree of parental psychological control. 361 adolescents (average age is 17 years old) and their parents participated in this study. Adolescents' externalizing behavior consists of the overall score on *externalizing behavior* on the *YSR*. Parents' externalizing behavior consists of the overall score on *aggressive, rule breaking and intrusive behavior* on the *ASR*. Parental psychological control consists of the average overall score on the *PCS-YSR*. One-tailed correlation and moderation analysis have been performed in SPSS. Parental externalizing behavior and adolescents' externalizing behavior correlate positively. Maternal externalizing behavior and psychological control correlate positively, whereas paternal externalizing behavior and psychological control do not correlate. Moderation analysis were non-significant, parental psychological control is not moderating the correlation between parental externalizing behavior and adolescents' externalizing behavior. In conclusion, the different variables in this research do correlate, but there is no moderation effect of psychological control on the relation between parental externalizing behavior and adolescents' externalizing behavior.

Keywords: moderation, parental externalizing behavior, adolescents' externalizing behavior, parental psychological control

Abstract

In het ontwikkelen van externaliserend probleemgedrag bij adolescenten spelen de mate van externaliserend probleemgedrag en van de psychologische controle van ouders een rol. Dit onderzoek betreft de vraag in hoeverre de mate van psychologische controle van beide ouders het verband tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen modereert. Op basis van literatuurstudie wordt verwacht dat er positieve verbanden tussen de variabelen zijn en dat de mate van psychologische controle het verband zal versterken. Aan dit onderzoek hebben 361 adolescenten (gemiddeld 17 jaar) en hun ouders deelgenomen. De mate van externaliserend probleemgedrag van de adolescent is gemeten door de totaalscore van *externalizing behavior* op de *YSR*. De mate van externaliserend probleemgedrag van moeder en vader is gemeten door totaalscore van de schalen *aggressive, rule breaking* en *intrusive behavior* op de *ASR*. De mate van psychologische controle van beide ouders is gemeten door gemiddelde totaalscore op de *PCS-YSR*. One-tailed correlatieanalyses en moderatieanalyses zijn uitgevoerd in SPSS. Externaliserend probleemgedrag van ouders hangt positief samen met dat van adolescenten. Externaliserend probleemgedrag hangt bij moeder positief samen met psychologische controle, maar bij vader niet. De mate van psychologische controle hangt positief samen met externaliserend probleemgedrag van de adolescent. De moderatieanalyses waren echter niet significant, er was geen significant positief effect van de mate van psychologische controle op de relatie tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kind. Concluderend heeft de mate van psychologische controle geen significant moderatie effect op het verband tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen, wel correleren de variabelen onderling.

Trefwoorden: moderatieonderzoek, externaliserend probleemgedrag adolescenten, externaliserend probleemgedrag ouders, psychologische controle ouders

Verband tussen het Externaliserende Probleemgedrag van Adolescent en Ouders met
Psychologische Controle als Moderator

Uit het Nederlandse Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) onderzoek blijkt dat in Nederland in 2017 bij een van de acht adolescenten van 16 à 17 jaar oud externaliserend probleemgedrag in hoge mate voorkomt (Stevens et al., 2017).

Externaliserend probleemgedrag is gedrag dat een hogere mate van negatieve interactie met de omgeving laat zien (Bongers, Koot, Van der Ende, & Verhulst, 2003; Dodge, Coie, & Lynam, 2006; Eisenberg et al. 2001). De term externaliserend probleemgedrag verwijst in het algemeen naar storend, antisociaal, agressief en delinquent gedrag (Bongers et al., 2003; Hinshaw, 1992; Liu, 2004). Externaliserend probleemgedrag van kinderen en adolescenten heeft veel negatieve consequenties op zowel de korte als lange termijn. Bijvoorbeeld middelengebruik (Englund, Egeland, Oliva, & Collins, 2008), slechte onderwijsuitkomsten (Masten et al., 2005; McLeod & Kaiser, 2004) en criminaliteit (Farrington, Ttofi, & Crago, 2017; Liu, 2004; Van de Weijer, Besemer, Bijleveld, & Blokland, 2015). Onderzoek naar factoren die bijdragen aan het ontwikkelen van externaliserend probleemgedrag is van belang om de negatieve consequenties door middel van interventies te kunnen verminderen.

Externaliserend probleemgedrag komt ook bij ouders voor en verwijst bij volwassenen naar agressief gedrag, regels overtreden en antisociaal gedrag (Krueger, Markon, Patrick, & Iacono, 2008).

Externaliserend probleemgedrag hangt deels samen met de opvoedingsstijl van ouders, de opvoeding heeft een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen en adolescenten (Collins, Maccoby, Steinberg, Hetherington, & Bornstein, 2000; Krischer, Sevecke, & Lehmkuhl, 2007; Nunes, Faraco, Vieira, & Rubin, 2013). Controle is een centraal aspect van de opvoeding (Barber & Xia, 2013; Piquart, 2017). Ouders kunnen psychologische controle of controle op het gedrag van hun kind uitoefenen (Hoeve et al., 2009; Rogers, Buchanan, & Winchell, 2003; Symeou & Georgiou, 2017). Psychologische controle houdt in dat zij gedachten, emoties of gevoelens van hun kind niet accepteren en manipulatieve of dwingende strategieën gebruiken om een kind te dwingen zich op een bepaalde manier te voelen of op een bepaalde manier te handelen (Barber, 1996; Rogers et al., 2003).

In dit onderzoek worden de verbanden tussen externaliserend probleemgedrag van ouders, externaliserend probleemgedrag van adolescenten en de mate van psychologische controle van ouders onderzocht. Ten eerste het verband tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen. Vanuit verschillende onderzoeken blijkt een positief verband tussen het externaliserende probleemgedrag van adolescenten en hun ouders

(Bailey, Hill, Oesterle & Hawkins, 2006; Georgiou & Fanti, 2014; Kim, Capaldi, Pears, Kerr, & Owen, 2009; Smith & Farrington, 2004; Thornberry, Freeman-Gallant, Lizotte, Krohn, & Smith, 2003). Deze relatie kan enerzijds mogelijk verklaard worden vanuit een genetische basis, waarbij zowel ouders als kinderen genen hebben die het risico op externaliserend gedrag vergroten (Collins et al., 2000; Hoekstra, Bartels, Hudziak, Van Beijstervelt, & Boomsma, 2008; Niv, Tuvblad, Raine, & Baker, 2013). Daarnaast beschrijft de sociale leertheorie van Bandura (1962) dat kinderen leren door observeren en imiteren, waarbij zij bepaald gedrag dat zij zien bij ouders overnemen. Kinderen die worden opgevoed in een patroon van negatieve interacties beschikken daardoor minder over vaardigheden om problemen op een positieve wijze op te lossen (Bandura, 1962). Ook zijn er studies die bewijs leveren voor een effect van het externaliserende probleemgedrag van de adolescent op het gedrag van de ouders, namelijk dat meer externaliserend probleemgedrag van de adolescent geeft dat ouders meer agressief en antisociaal gedrag vertonen (Georgiou & Fanti, 2014; Pinquart, 2017; Shaffer, Lindhiem, Kolko, & Trentacosta, 2013).

Ten tweede het verband tussen de mate van externaliserend probleemgedrag van ouders en de mate van psychologische controle van beide ouders. De mate van externaliserend probleemgedrag van ouders hangt sterk samen met de opvoedingsstijl die zij hanteren (Vondra, Sysko, & Belsky, 2005). Ouders met externaliserend probleemgedrag gebruiken vaak meer psychologische controle (Harvey et al., 2016; Lee, 2018). Ook hangt mogelijk de mate van psychologische controle van ouders positief samen met de mate van externaliserend probleemgedrag van hun kinderen (Bögels & Brechman, 2006; Cui, Sheffield Morris, Criss, Houlberg, & Silk, 2014; Soenens & Vansteenkiste, 2005; Stone et al., 2013; Symeou & Georgiou, 2017). Een controlerende opvoedingsstijl is gerelateerd aan opstand tegen regels (Chen, Soenens, Vansteenkiste, Van Petegem, & Beyers, 2016; Vansteenkiste, Soenens, Van Petegem, & Duriez, 2014). Ook dit verband zou vanuit de sociale leertheorie verklaard kunnen worden (Bandura 1962). Wanneer kinderen door hun ouders gedisciplineerd worden door dwang, zullen zij leren dat er geen andere opties zijn om problemen op te lossen dan agressie (Georgiou & Fanti, 2014). Daarnaast zorgen ouders die veel psychologische controle uitoefenen ervoor dat hun kinderen hun perspectief niet begrijpen en daarom meer moeite hebben om te luisteren naar bepaalde regels (Skinner & Edge, 2002).

Tot slot wordt het moderatie effect van de mate van psychologische controle van ouders op het verband tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en adolescent onderzocht. Psychologische controle van ouders lijkt een significante modererende variabele te zijn in het verband tussen internaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen

(Aunola, Ruusunen, Viljaranta, & Nurmi, 2015; Manzeske & Stright, 2009). Het is echter niet duidelijk of dit ook een significante modererende variabele is voor externaliserend probleemgedrag. Het is belangrijk dat hier meer duidelijkheid over komt, omdat er dan mogelijk gerichte interventies ingezet kunnen worden op het verminderen van psychologische controle van ouders (Leijten, Overbeek, & Janssens, 2013; Sanders, Kirby, Tellegen, & Day, 2014). Wanneer er meer duidelijkheid is over het modererende effect van psychologische controle, zouden er ook gerichte interventies kunnen worden ingezet, waarmee de sterkte van het verband tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen kan worden verminderd.

In dit onderzoek is het van belang om de mate van psychologische controle van beide ouders samen mee te nemen. Vanuit cultureel perspectief is in het verleden vooral gekeken naar de relatie tussen de opvoeding van moeder en de ontwikkeling van het kind, echter is tegenwoordig bekend dat ook vaders veel bijdragen in de ontwikkeling van hun kinderen (Dyer, Day, & Harper, 2014). De psychologische controle van beide ouders dragen bij aan de ontwikkeling van externaliserend probleemgedrag bij hun kind (Hoeve et al., 2009; Kaniusonyte & Zukauskienė, 2016; Symeou & Georgiou, 2017). Wanneer een van beide ouders juist een goede relatie met het kind heeft, is de relatie tussen de psychologische controle van de andere ouder en de externaliserende problemen van het kind minder sterk (Murray, Dwyer, Rubin, Knighton-Wisor, & Booth-LaForce, 2014; Rogers et al., 2003). De mate van moderatie van de psychologische controle van beide ouders samen wordt dus onderzocht. Ook het externaliserende probleemgedrag van beide ouders is relevant, hierbij wordt externaliserend probleemgedrag van beide ouders apart onderzocht. Externaliserend probleemgedrag van beide ouders zou verschillend kunnen samenhangen met het externaliserend probleemgedrag van hun kinderen (Connell & Goodman, 2002; Kim et al., 2009). Zo blijkt bijvoorbeeld uit onderzoek dat juist het gedrag van vader een grote samenhang heeft met de mate van delinquentie van hun kinderen (Hoeve et al., 2009). Er wordt dus onderzocht in welke mate psychologische controle van beide ouders het verband tussen externaliserend probleemgedrag van beide ouders apart en het externaliserende probleemgedrag van hun kinderen modereert.

De relatie tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen met psychologische controle als modererende variabele zal in dit onderzoek onderzocht worden. Er wordt verwacht dat het verband tussen de mate van externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen sterker is naarmate ouders meer psychologische controle uitoefenen.

Het modererende effect van psychologische controle op het verband tussen externaliserend probleemgedrag van ouder en kind, wordt voor beide ouders overeenkomstig verwacht.

Methode

Onderzoeksdesign

De onderzoeksgegevens die voor dit onderzoek gebruikt zijn, maken deel uit van het RADAR-project (Van Lier et al., 2008). Dit is een longitudinaal onderzoek om de procesinvloeden van gezin en leeftijdsgenoten op de gedragsontwikkeling van adolescenten te onderzoeken. De adolescenten en hun ouders zijn gevolgd vanaf dat de adolescenten twaalf oud waren, totdat ze achttien jaar oud waren. Elk jaar waren er vier meetmomenten, waarvan er jaarlijks een huisbezoek is gedaan en er zijn vragenlijsten afgenomen via het internet. Deze vragenlijsten geven onder andere informatie over de ontwikkeling van adolescenten, psychopathologie, delinquentie, middelengebruik en schoolprestaties. Voor dit onderzoek zijn de gegevens van Wave 5 gebruikt, omdat de adolescenten in die Wave 16 of 17 jaar oud zijn, wat ook in het grootste deel van de literatuurstudies de gemiddelde leeftijd was. Adolescenten en hun beide ouders zijn in dit onderzoek betrokken.

Participanten

Voor het RADAR-project zijn 429 scholen willekeurig geselecteerd van een lijst met 850 basisscholen in West en Midden-Nederland. Er waren 296 scholen die wilden deelnemen, hiervan is de data van 230 scholen gebruikt. Er waren in de eerste fase van participantenwerving 1544 adolescenten die mee wilden doen. Vervolgens zijn de families van de adolescenten benaderd om te vragen of ze wilden deelnemen en er een vriend beschikbaar was. Hierna waren er nog 611 families over die wilden deelnemen en de tot zover benodigde gegevens hadden ingevuld. Deze families zijn geïnterviewd en hier zijn nog 114 families afgefallen, omdat er benodigde informatie en toestemmingen misten. Er hebben uiteindelijk 421 families meegedaan in de dataverzameling van Wave 5. Er zijn 136 gezinnen verwijderd die benodigde vragenlijsten voor de relevante variabelen niet hebben ingevuld. De uiteindelijke steekproef van adolescenten bestaat uit 202 jongens (56.0%) en 159 meisjes (44.0%). Op het moment van de afname waren zij tussen de 15.7 en 18.4 jaar oud. De gemiddelde leeftijd was 17.0 jaar ($SD = 0.41$).

Meetinstrumenten

Externaliserend probleemgedrag adolescent. De mate van externaliserend probleemgedrag van de adolescent is gemeten door de Nederlandse versie van de *Youth Self Report* (YSR; Verhulst, Van der Ende, & Koot, 1997). Deze vragenlijst meet externaliserende psychopathologie en bestaat uit 30 items. De vragenlijst bestaat uit de schalen *delinquent*

behavior en *aggressive behavior*, en de totaalscore van de vragenlijst is *externalizing behavior*. De adolescent heeft deze lijst over zichzelf ingevuld. Voorbeeld items zijn: ‘Ik maak veel ruzie’, ‘Ik verniel de spullen van anderen’ en ‘Ik val anderen lichamelijk aan’. Items worden op een 3-punts Likert-type schaal gescoord, waar 2 = duidelijk of vaak, 1 = een beetje of soms, 0 = helemaal niet. De totaalscore op deze vragenlijst is de mate van externaliserend probleemgedrag van de adolescent. Een hogere score betekent dat er sprake is van meer externaliserend probleemgedrag. De betrouwbaarheid van de schaal is goed ($\alpha = 0.89$).

Externaliserend probleemgedrag moeder en vader. De mate van externaliserend probleemgedrag van ouders is gemeten door de Nederlandse versie van de *Adult Self Report* (ASR; Achenbach & Resorcla, 2003). Deze vragenlijst meet externaliserend en internaliserend probleemgedrag en bestaat uit 74 items. De schalen *aggressive behavior*, *rule breaking* en *intrusive behavior* vormen samen de mate van externaliserend probleemgedrag. Beide ouders hebben deze vragenlijst over hun eigen gedrag ingevuld. Voorbeeld items zijn: ‘Ik maak veel ruzie’, ‘Ik gebruik drugs’ en ‘Ik val mensen persoonlijk aan’. Items worden op een 3-punts Likert-type schaal gescoord, waar 2 = duidelijk of vaak, 1 = een beetje of soms, 0 = helemaal niet. De totaalscore van de drie genoemde schalen van de ASR is de mate van externaliserend probleemgedrag per ouder. Een hogere score betekent meer externaliserend probleemgedrag, het theoretisch minimum is 0 en het theoretisch maximum is 70. De betrouwbaarheid van de schaal voor externaliserend gedrag moeder is goed ($\alpha = 0.83$). De betrouwbaarheid van de schaal voor het externaliserende gedrag van vader is ook goed ($\alpha = 0.86$).

Psychologische controle ouders. De mate van psychologische controle van ouders is gemeten door de Nederlandse versie van de *Psychological Control Scale – Youth Self-Report* (PCS-YSR; Barber, 1996). Deze vragenlijst meet de mate van psychologische controle van ouders op hun kinderen en bestaat uit 8 items. De adolescent heeft deze vragenlijsten over vader en over moeder ingevuld. Voorbeeld items zijn: ‘Onderbreekt me vaak’ en ‘Haalt mijn oude fouten erbij als hij/zij kritiek op mij heeft’. Items worden op een 5-punts Likert-type schaal gescoord, waar 1 = helemaal niet van toepassing op mijn vader/moeder en 5 = helemaal van toepassing op mijn vader of moeder. Het gemiddelde van beide totaalscores op deze vragenlijst is de mate van psychologische controle. Een hogere score betekent een hogere mate van psychologische controle. De betrouwbaarheid van de schaal is goed ($\alpha = 0.87$).

Analyses

Allereerst wordt middels one-tailed correlatieanalyses onderzocht of de verbanden tussen de verschillende factoren significant zijn. De relaties tussen het externaliserende probleemgedrag van adolescenten, hun moeder, hun vader en de mate van psychologische controle van beide ouders worden onderzocht. De relaties tussen de verschillende factoren zijn niet causaal, maar wel wordt er een positieve samenhang verwacht. De hypothesen worden aangenomen wanneer de correlaties significant positief zijn.

Vervolgens wordt middels de PROCESS-macro van Hayes een moderatieanalyse uitgevoerd. Hierbij is de mate van externaliserend probleemgedrag van beide ouders apart de onafhankelijke variabele en de mate van externaliserende probleemgedrag van de adolescent de afhankelijke variabele. De mate van psychologische controle van beide ouders wordt als moderator toegevoegd. Er wordt verwacht dat de mate van psychologische controle het verband tussen het externaliserende probleemgedrag van beide ouders en van de adolescent significant positief beïnvloedt.

Resultaten

Controleren dataset

Voor de daadwerkelijke analyses uitgevoerd zijn, is de dataset gecontroleerd op missende waarden. Hieruit bleek dat elke variabele minder dan 5 procent missende waarden had. Omdat er per variabele maar een klein deel missende waarden is, werd gekozen voor de eenvoudige methode van het vervangen van de missende waarden door de waarde van de mediaan op die variabelen (Donders, Van der Heijden, Stijnen, & Moons, 2006). Er waren geen significante verschillen tussen de participanten met missende waarden en de participanten zonder missende waarden.

Vervolgens zijn de assumpties voor de moderatie analyse gecontroleerd. De eerste assumptie is dat de variabelen van minimaal interval meetniveau zijn. Alle variabelen waren van ratio meetniveau dus aan deze assumptie werd voldaan. Aan de voorwaarden van lineariteit, normaalverdeling van de residuen en homoscedasticiteit werd voor het externaliserende gedrag van adolescent, moeder en vader en voor de mate van psychologische controle van de ouders niet voldaan. Deze variabelen zijn getransformeerd met behulp van de inverse transformatie (Templeton, 2011), die geschikt is voor het normaliseren van de data. Beschrijvende statistieken worden voor zowel voor als na de transformatie weergegeven in Tabel 1.

Na transformeren van de variabelen werd voldaan aan de assumpties. De residuen waren normaal verdeeld en er werd voldaan aan de assumptie van homoscedasticiteit, want de

variabelen lagen in een ronde wolk in de plot. De analyses zijn verder uitgevoerd met de genormaliseerde variabelen.

Tabel 1

Beschrijvende statistiek van de relevante variabelen

	Voor transformatie (<i>n</i> = 361)		Na transformatie (<i>n</i> = 360)	
	Min-max	<i>M</i> (<i>SD</i>)	Min-max	<i>M</i> (<i>SD</i>)
Externaliserend gedrag adolescent	0-41	9.62 (7.33)	-3.84-29.96	9.66 (7.12)
Externaliserend gedrag moeder	0-31	2.44 (3.38)	-0.60-11.80	2.58 (2.98)
Externaliserend gedrag vader	0-37	3.42 (4.45)	-1.42-15.76	3.56 (4.06)
Psychologische controle	8-35	14.28 (4.62)	4.86-27.10	14.30 (4.52)

Noot. Het theoretisch minimum = 0 en het theoretisch maximum = 60 voor Externaliserend gedrag adolescent, het theoretisch minimum = 0 en het theoretisch maximum = 70 voor Externaliserend gedrag moeder en vader en het theoretisch minimum = 8 en het theoretisch maximum = 40 voor Psychologische controle.

Correlatieanalyse

Een one-tailed correlatieanalyse is uitgevoerd om de correlaties tussen de verschillende variabelen te onderzoeken en de eerste vijf hypothesen te toetsen. De eerste drie hypothesen en de vijfde hypothese werden aangenomen. Er was een significant positief verband tussen het externaliserende gedrag van de adolescent en van moeder, $r(359) = .11, p < .05$, er was sprake van een klein effect (Field, 2013). Er was ook een significant positief verband tussen het externaliserende gedrag van de adolescent en van vader, $r(359) = .02, p < .05$, er was sprake van een klein effect (Field, 2013). Daarnaast was er een significant positief verband tussen de mate van psychologische controle van beide ouders en het externaliserende gedrag van moeder, $r(359) = .09, p < .05$, er was sprake van een klein effect (Field, 2013). De vierde hypothese werd verworpen, er was geen significant verband tussen de mate van psychologische controle van ouders en het externaliserende gedrag van vader. Tot slot werd de vijfde hypothese worden aangenomen, er was een significant positief verband tussen de mate van psychologische controle van beide ouders en het externaliserende probleemgedrag van de adolescent, $r(359) = .12, p < .05$, er was ook hier sprake van een klein effect (Field, 2013).

Tabel 2

Intercorrelaties tussen de relevante variabelen

	Intercorrelaties			
	1	2	3	4
1. Externaliserend gedrag adolescent	-			
2. Externaliserend gedrag moeder	.13**	-		
3. Externaliserend gedrag vader	.11*	.08	-	
4. Psychologische controle ouders	.12*	.09*	.07	-

Noot. * $p < .05$, ** $p < .01$.

Moderatieanalyse

Er werd gebruik gemaakt van de PROCESS-macro van Hayes voor de moderatieanalyses (Hayes, 2013). Door middel van ‘mean center for products’ zijn alle variabelen indien nodig automatisch gecentreerd.

Moderatieanalyse met externaliserend gedrag moeder. De verklaarde variantie van het moderatiemodel, met externaliserend gedrag van moeder als onafhankelijke variabele en externaliserend gedrag van de adolescent als afhankelijke variabele, met psychologische controle van ouders als moderator, was significant, $R^2 = 0.03$, $F(3.00) = 3.92$, $p < .05$, er was sprake van een klein effect (Field, 2013). Het externaliserende gedrag van moeder was een significante voorspeller in het model, $b_1 = 0.29$, $t = 2.32$, $p < .05$. De mate van psychologische controle van ouders was ook een significante voorspeller in het model, $b_2 = 0.17$, $t = 2.02$, $p < .05$. De interactie tussen het externaliserende gedrag van moeder en de mate van psychologische controle van ouders was niet significant en voegde niets toe aan het model.

Tabel 3

Moderatieanalyse van externaliserend probleemgedrag adolescent en Externaliserend gedrag moeder en Psychologische controle ouders

Variabele	Externaliserend probleemgedrag adolescent					
	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>B</i>	<i>SE (B)</i>	95% CI	
					<i>LL</i>	<i>UL</i>
ExtM	2.32	.02	.29	.13	.04	.54
PCouders	2.02	.04	.17	.08	<.01	.33
ExtM x PCouders	0.96	.34	.03	.03	-.03	.08

Noot. ExtM = Externaliserend probleemgedrag moeder, PCouders = Psychologische controle van ouders, $t = t$ -waarde, B = ongestandaardiseerde regressie coëfficiënt, SE = standaard error, CI = betrouwbaarheidsinterval; LL = onderste grens, UL = bovenste grens, Bootstrap sample: 5000.

Moderatieanalyse met externaliserend gedrag vader. De verklaarde variantie van het moderatiemodel, met externaliserend gedrag van moeder als onafhankelijke variabele en externaliserend gedrag van de adolescent als afhankelijke variabele, met psychologische controle van ouders als moderator, was significant, $R^2 = 0.02$, $F(3.00) = 2.94$, $p < .05$, er was sprake van een klein effect (Field, 2013). Het externaliserende gedrag van vader was geen significante voorspeller in het model. De mate van psychologische controle van ouders was wel een significante voorspeller in het model, $b_2 = 0.18$, $t = 2.18$, $p < .05$. De interactie tussen het externaliserende gedrag van vader en de mate van psychologische controle van ouders was niet significant en voegde niets toe aan het model.

Tabel 4

Moderatieanalyse van externaliserend probleemgedrag adolescent en Externaliserend gedrag vader en Psychologische controle ouders

Variabele	Externaliserend probleemgedrag adolescent					
	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>B</i>	<i>SE (B)</i>	95% CI	
					<i>LL</i>	<i>UL</i>
ExtV	1.85	.07	.17	.09	-.01	.35
PCouders	2.18	.03	.18	.08	.02	.34
ExtV x PCouders	0.49	.63	.01	.02	-.03	.05

Noot. ExtV = Externaliserend probleemgedrag vader, PCouders = Psychologische controle van ouders, *t* = *t*-waarde, *B* = ongestandaardiseerde regressie coëfficiënt, *SE* = standaard error, CI = betrouwbaarheidsinterval; *LL* = onderste grens, *UL* = bovenste grens, Bootstrap sample: 5000.

De laatste twee hypothesen werden beiden niet aangenomen. Het verband tussen het externaliserende gedrag van moeder en van de adolescent werd niet gemodereerd door de mate van psychologische controle van ouders. Ditzelfde gold voor het verband met het externaliserende gedrag van vader.

Discussie

Externaliserend probleemgedrag komt bij een op de acht adolescenten voor en dit heeft veel negatieve consequenties voor hun verdere ontwikkeling (Englund et al., 2008; Farrington et al., 2017; Liu, 2004; Masten et al., 2005; McLeod & Kaiser, 2004; Van de Weijer et al., 2015). Psychologische controle is een belangrijke component in de opvoeding die mogelijk de relatie tussen externaliserend probleemgedrag van ouders en hun kinderen beïnvloedt. De hoofdvraag van het onderzoek was in hoeverre de psychologische controle van ouders het verband tussen externaliserend probleemgedrag van adolescenten en hun ouders

beïnvloedt. Hierbij zijn de relaties tussen het externaliserende probleemgedrag van beide ouders apart onderzocht.

Eerst zijn de deelvragen met betrekking tot de correlaties tussen de verschillende variabelen onderzocht. Ten eerste het verband tussen de mate van externaliserend probleemgedrag van moeder en adolescent. Een positief verband tussen het externaliserende probleemgedrag van moeder en adolescent werd verwacht (Bailey et al., 2006; Georgiou & Fanti, 2014; Kim et al., 2009; Smith & Farrington, 2004; Thornberry et al., 2003). Vanuit de resultaten is de hypothese bevestigd, naarmate er bij moeder meer sprake was van externaliserend probleemgedrag, agressief gedrag, regels overtreden en opdringerig gedrag, was er bij de adolescent ook meer externaliserend probleemgedrag. Ten tweede het verband tussen de mate van externaliserend probleemgedrag van vader en adolescent. Ook hierbij werd de hypothese bevestigd, adolescenten scoorden hoger op externaliserend probleemgedrag, wanneer hun vader hier hoger op scoorde. De derde en vierde deelvraag betreffen het verband tussen het externaliserende probleemgedrag van de beide ouders apart het de mate van psychologische controle. Hierbij was de verwachting dat er meer psychologische controle door ouders werd uitgeoefend, wanneer ouders hoger scoorden op externaliserend probleemgedrag (Harvey et al., 2016; Lee, 2018). Deze hypothese werd betreffende het externaliserende probleemgedrag van moeder bevestigd. Voor vader is de hypothese echter niet bevestigd. Er was geen sprake van een hogere mate van psychologische controle door beide ouders, wanneer vader hoger scoorde op de mate van externaliserend probleemgedrag. Mogelijke verklaringen hiervoor zouden kunnen zijn dat vaders die hoger scoren op agressie minder intensief betrokken zijn bij de opvoeding (Gómez-Ortiz, Romera, & Ortega-Ruiz, 2016; McBride, Schoppe, & Rane, 2004). De laatste deelvraag rondom de correlatie tussen twee variabelen betreft het verband tussen de mate van psychologische controle van beide ouders en het externaliserende probleemgedrag van de adolescent. Er werd een positief verband verwacht tussen beide variabelen (Bögels, & Brechman, 2006; Chen et al., 2016; Cui et al., 2014; Soenens & Vansteenkiste, 2005; Stone et al., 2013; Symeou, & Georgiou, 2017; Vansteenkiste et al., 2014). De hypothese werd aangenomen, naarmate er sprake was van een hogere mate van psychologische controle door beide ouders, kwam er meer externaliserend probleemgedrag bij de adolescent voor.

De laatste twee deelvragen betreffen het moderatie-effect van de mate van psychologische controle van beide ouders op de relatie tussen het externaliserende probleemgedrag van vader en van moeder en de adolescent. Voor beide ouders werd er een positief modererend effect verwacht van de mate van psychologische controle op het verband

tussen externaliserend probleemgedrag van ouder en kind (Aunola et al., 2015; Manzeske & Stright, 2009). Uit de resultaten bleek dat beide hypothesen moesten worden verworpen. De relatie tussen het externaliserende probleemgedrag van moeder en adolescent werd niet significant positief beïnvloed door de mate van psychologische controle van beide ouders. Ook de relatie tussen het externaliserende probleemgedrag van vader en adolescent werd niet significant positief beïnvloed door de mate van psychologische controle van beide ouders.

Een mogelijke verklaring voor dit resultaat is dat de mate van psychologische controle van beide ouders vooral samenhangt met de mate van internaliserend probleemgedrag van adolescenten (Aunola et al., 2015; Manzeske & Stright, 2009). Wanneer er sprake is van een hoge mate van psychologische controle van beide ouders hangt dit mogelijk meer samen met het internaliserende probleemgedrag van de adolescent dan het externaliserende probleemgedrag, omdat ouders door gebruik van psychologische controle vooral invloed uitoefenen op het gevoel en de gedachten van hun kind (Barber, 1996; Rogers et al., 2003).

Sterke en zwakke punten huidig onderzoek en suggesties voor vervolgonderzoek

Een sterk punt van dit onderzoek was dat de scholen die deelnemen aan het onderzoek willekeurig zijn gekozen van een lijst met alle basisscholen van de regio. Willekeurige deelname van participanten zorgt voor een meer representatieve steekproef van de doelgroep (Van Hoeven, Janssen, Roes, & Koffijberg, 2015). Ook was in de groep participanten de verdeling jongens en meisjes vrijwel gelijk, wat maakt dat het een representatieve steekproef van de doelgroep adolescenten is (Perrone, Sullivan, Pratt, & Margaryan, 2004).

Uit dit onderzoek blijkt dat de verschillende factoren, de mate van externaliserend probleemgedrag van adolescenten en hun ouders en de mate van psychologische controle van ouders significant positief samenhangen. Deze gegevens geven echter geen informatie over de mogelijke causaliteit van de verbanden en de effecten over de tijd. Om meer gericht interventies te kunnen implementeren is het belangrijk om de richting van de verbanden te onderzoeken (Caruana, Roman, Hernández-Sánchez, & Solli, 2015). Dit is een suggestie voor vervolgonderzoek. Om het moderatie effect van psychologische controle van ouders op het verband tussen externaliserend probleemgedrag van ouder en kind goed in kaart te brengen, zijn de verschillen over de tijd relevant.

Daarnaast is een onderzoek waarbij meerdere factoren als moderatoren worden meegenomen raadzaam (Cornell & Frick, 2007). In dit onderzoek is alleen de mate van psychologische controle van beide ouders als moderator meegenomen in de analyses. Dit omdat vanuit verschillende onderzoeken blijkt dat een hogere mate van psychologische controle positief samenhangt met de mate van externaliserend probleemgedrag bij ouders en

adolescenten. Echter, er is ook een aantal onderzoeken waar de nadruk ligt op de volledige opvoedingsstijl, waarbij niet alleen de mate van psychologische controle, maar ook andere factoren als warmte, steun en begrip samenhangen met de mate van externaliserend probleemgedrag bij adolescenten (Cornell & Fick, 2007; Dekovic, Reitz, & Prinzie, 2008; Krischer, Sevecke, & Lehmkuhl, 2007; Murray et al., 2014).

Conclusie

Concluderend is in dit onderzoek geen modererend effect van de mate van psychologische controle van beide ouders op de relatie tussen externaliserend probleemgedrag van adolescenten en hun vader en moeder gevonden. Naarmate ouders hoger scoorden op externaliserend gedrag scoorde de adolescent ook hoger op externaliserend gedrag, maar dit verband was niet sterker naarmate er meer psychologische controle van ouders was.

De mate van psychologische controle van beide ouders hangt wel significant positief samen met de mate van externaliserend probleemgedrag van ouders en adolescent. Dit geeft aan dat naarmate ouders meer psychologische controle gebruiken er meer externaliserend probleemgedrag voor komt. Concreet is het belangrijk dat onder andere professionals zich bewust zijn van de mogelijke negatieve gevolgen van het gebruik van een hoge mate van psychologische controle van ouders. Dit geeft het belang aan van dat ouders worden gestimuleerd om met hun adolescenten in gesprek te gaan en dat er wederzijds begrip tussen adolescenten en hun ouders is (Leijten et al., 2013; Sanders et al., 2014).

Referenties

- Achenbach, T. M., & Rescorla, L. A. (2003). *Manual for the ASEBA adult forms & profiles*. Burlington, VT, USA: University of Vermont Research Center for Children, Youth, & Families.
- Aunola, K., Ruusunen, A., Viljaranta, J., & Nurmi, J. (2015). Parental affection and psychological control as mediators between parents' depressive symptoms and child distress. *Journal of Family Issues, 36*, 1022-1042. doi:10.1177/0192513X13494825
- Bailey, J. A., Hill, K. G., Oesterle, S., & Hawkins, J. D. (2009). Parenting practices and problem behavior across three generations: Monitoring, harsh discipline, and drug use in the intergenerational transmission of externalizing behavior. *Developmental Psychology, 45*, 1214-1226. doi:10.1037/a0016129
- Bandura, A. (1962). Social learning through imitation. In M. R. Jones (Ed.), *Nebraska symposium on motivation* (pp. 211-274). Oxford: Nebraska Press.
- Barber, B. K. (1996). Parental psychological control: Revisiting a neglected construct. *Child Development, 67*, 3296-3319. doi:10.2307/1131780
- Barber, B. K., & Xia, M. (2013). The centrality of control to parenting and its effects. In R. E. Larzelere, A. S. Morris, & A. W. Harrist (Eds.), *Authoritative parenting: Synthesizing nurturance and discipline for optimal child development* (pp. 61-87). doi:10.1037/13948-004
- Bongers, I. L., Koot, H. M., Van der Ende, J., & Verhulst, F. C. (2003). The normative development of child and adolescent problem behavior. *Journal of Abnormal Psychology, 112*, 179-192. doi:10.1037/0021-843X.112.2.179
- Caruana, E. J., Roman, M., Hernández-Sánchez, J., & Solli, P. (2015). Longitudinal studies. *Journal of Thoracic Disease, 7*, 537-540. doi:10.3978/j.issn.2072-1439.2015.10.63
- Chen, B. W., Soenens, B., Vansteenkiste, M., Van Petegem, S., & Beyers, W. (2016). Where do the cultural differences in dynamics of controlling parenting lie? Adolescents as active agents in the perception of and coping with parental behavior. *Psychologica Belgica, 56*, 169-192. doi:10.5334/pb.306.
- Collins, W. A., Maccoby, E. E., Steinberg, L., Hetherington, E. M., & Bornstein, M. H. (2000). Contemporary research on parenting: The case for nature and nurture. *American Psychologist, 55*, 218-232. doi:10.1037/0003-066X.55.2.218
- Connell, A. M., & Goodman, S. H. (2002). The association between psychopathology in fathers versus mothers and children's internalizing and externalizing behavior

- problems: a meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 5, 746-773. doi:10.1037/0033-2909.128.5.746
- Cui, L., Sheffield Morris, A., Criss, M. M., Houltberg, B. J., & Silk, J. S. (2014). Parental psychological control and adolescent adjustment: the role of adolescent emotion regulation. *Parenting*, 14, 47-67. doi:10.1080/15295192.2014.880018
- Dekovic, M., Reitz, E., & Prinzie, P. (2008). Ouderlijke controle: Wat doen ouders, met welk resultaat en waarom? *Kinder- & Jeugdpsychotherapie*, 35, 4-17. doi:10.1007/BF03076734
- Dodge, K. A., Coie, J. D., & Lynam, D. (2006). Aggression and antisocial behavior in youth. In N. Eisenberg (ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 3. Social, emotional, and personality development* (pp. 719-788). New York: Wiley.
- Donders, A. R., Van der Heijen, G. J., Stijnen, T., & Moons, K. G. (2006). Review: A gentle introduction to imputation of missing values. *Journal of Clinical Epidemiology*, 59, 1087-1091. doi:10.1016/j.jclinepi.2006.01.014
- Dyer, J. W., Day, R. D., & Harper, J. M. (2014). Father involvement: Identifying and predicting family members' shared and unique perceptions. *Journal of Family Psychology*, 28, 516-528. doi:10.1037/a0036903
- Eisenberg, N., Cumberland, A., Spinrad, T. L., Fabes, R. A., Shepard, S. A., Reiser, M., ... Guthrie, I. K. (2001). The relations of regulation and emotionality to children's externalizing and internalizing problem behavior. *Child Development*, 72, 1112-1134. doi:10.1111/1467-8624.00337
- Englund, M. M., Egeland B., Oliva E. M., & Collins W. A. (2008). Childhood and adolescent predictors of heavy drinking and alcohol use disorders in early adulthood: A longitudinal developmental analysis. *Addiction*, 103, 23-35. doi:10.1111/j.1360-0443.2008.02174.x
- Farrington, D. P., Ttofi, M. M., & Crago, R. V. (2017). Intergenerational transmission of convictions for different types of offenses. *Victims & Offenders*, 12, 1-20. doi:10.1080/15564886.2016.1187693
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics (4th edition)*. London: Sage.
- Georgiou, S. N. & Fanti, K. A. (2014) Transactional associations between mother-child conflict and child externalising and internalising problems. *Educational Psychology*, 34, 133-153. doi:10.1080/01443410.2013.785055

- Gómez-Ortiz, O., Romera, E. M., & Ortega-Ruiz, R. (2016). Parenting styles and bullying: The mediating role of parental psychological aggression and psychical punishment. *Child Abuse and Neglect, 51*, 132-143. doi:10.1016/j.chiabu.2015.10.025
- Harvey, B., Matte-Gagné, C., Stack, D. M., Serbin, L. A., Ledingham, J. E., & Schwartzman, A. E. (2016). Risk and protective factors for autonomy-supportive and controlling parenting in high-risk families. *Journal of Applied Developmental Psychology, 43*, 18-28. doi:10.1016/j.appdev.2015.12.004
- Hayes, A. F. (2013). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. New York: The Guilford Press
- Hinshaw, S. P. (1992). Externalizing behavior problems and academic underachievement in childhood and adolescence: Causal relationships and underlying mechanisms. *Psychological Bulletin, 111*, 127-155. doi:10.1037/0033-2909.111.1.127
- Hoekstra, R. A., Bartels, M., Hudziak, J. J., Van Beijsterveldt, T. C. E. M., & Boomsma, D. I. (2008). Genetic and environmental influences on the stability of withdrawn behavior in children: A longitudinal, multi-informant twin study. *Behavior Genetics, 38*, 447-461. doi:10.1007/s10519-008-9213-4
- Hoeve, M., Dubas, J. S., Eichelsheim, V. I., Van der Laan, P. H., Smeenk, W., & Gerris, J. R. M. (2009). *Journal of Abnormal Child Psychology, 37*, 749–775. doi:10.1007/s10802-009-9310-8
- Kaniusonyte, G., & Zukauskienė, R. (2016). The longitudinal examination of the directional effects between perceived parental psychological control and adolescents' self-reported externalizing and internalizing problems in Lithuania. *International Psychology Bulletin, 20*, 35-42. Verkregen van https://www.researchgate.net/profile/Goda_Kaniusonyt/publication/306100311_The_Longitudinal_Examination_of_the_Directional_Effects_between_Perceived_Parental_Psychological_Control_and_Adolescents'_Self-Reported_Externalizing_and_Internalizing_Problems_in_Lithuania/links/57b17b0b08ae0101f1795488.pdf
- Kim, H. K., Capaldi, D. M., Pears, K. C., Kerr, D. C. R., & Owen, L. D. (2009). Intergenerational transmission of internalising and externalising behaviours across three generations: Gender-specific pathways. *Criminal Behaviour and Mental Health, 19*, 125-141. doi:10.1002/cbm.708
- Krischer, M. K., Sevecke, K., & Lehmkuhl, G. (2007). Family upbringing: Family factors as predictors for the development of antisocial behavior and psychopathy dimensions. In

- A. R. Felthous & H. Sabeta (Eds.), *International handbook on psychopathic disorders and the law* (pp. 291-302). New York: John Wiley & Sons Ltd.
- Krueger, R. F., Markon, K. E., Patrick, C. J., & Iacono, W. G. (2008). Externalizing psychopathology in adulthood: A dimensional-spectrum conceptualization and its implications for DSM-V. *Journal of Abnormal Psychology, 114*, 537-550. doi:10.1037/0021-843X.114.4.537
- Lee, S. S. (2018). Perspectives on parenting behavior: Origins, mechanisms, and future opportunities: Editorial for the supplement on parenting. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology, 47*, 1-4, doi:10.1080/15374416.2018.1511433
- Leijten, P., Overbeek, G., & Janssens, J. (2013). Praten met kinderen: Effectief voor ouders van (pre)adolescenten? *Kind en Adolescent, 34*, 80-91. doi:10.1007/s12453-013-0008-x
- Liu, J. (2004). Childhood externalizing behavior: Theory and implications. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing, 17*, 93-103. doi:10.1111/j.1744-6171.2004.tb00003.x
- Manzeske, D. P., & Stright, A. D. (2009). Parenting styles and emotion regulation: The role of behavioral and psychological control during young adulthood. *Journal of Adult Development, 16*, 223-229. doi:10.1007/s10804-009-9068-9
- Masten, A. S., Roisman G. I., Long J. D., Burt K. B., Obradović J., Riley J. R., ... Tellegen, A. (2005). Developmental cascades: Linking academic achievement and externalizing and internalizing symptoms over 20 years. *Developmental Psychology, 41*, 733-746. doi:10.1037/0012-1649.41.5.733
- McBride, B. A., Schoppe, S. J., & Rane, T. R. (2004). Child characteristics, parenting stress, and parental involvement: Fathers versus mothers. *Journal of Marriage and Family, 64*, 998-1011. doi:10.1111/j.1741-3737.2002.00998.x
- McLeod J. D., & Kaiser K. (2004). Childhood emotional and behavioral problems and educational attainment. *American Sociological Review, 69*, 636-658. doi:10.1177/000312240406900502
- Murray, K. W., Dwyer, K. M., Rubin, K. H., Knighton-Wisor, S., & Booth-LaForce, C. (2014). Parent-child relationships, parental psychological control, and aggression: Maternal and paternal relationships. *Journal of Youth and Adolescence, 43*, 1361-1373. doi:10.1007/s10964-013-0019-1
- Niv, S., Tuvbald, C., Raine, A., & Baker, L. A. (2013). Aggression and rule-breaking: Heritability and stability of antisocial behavior problems in childhood and

- adolescence. *Journal of Criminal Justice*, 41, 285-291.
 doi:10.1016/j.jcrimjus.2013.06.014
- Nunes, S. A. N., Faraco, A. M. X., Vieira M. L., & Rubin, K. H. (2013). Externalizing and internalizing problems: contributions of attachment and parental practices. *Psicologia: Reflexão e Crítica*, 26, 617- 625. doi:10.1590/S0102-79722013000300022
- Perrone, D., Sullivan, C. J., Pratt, T. C., & Margaryan, S. (2004). Parental efficacy, self-control, and delinquency: A test of a general theory of crime on a national representative sample of youth. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 48, 298-312. doi:10.1177/0306624X03262513
- Pinquart, M. (2017). Associations of parenting dimensions and styles with externalizing problems of children and adolescents: An updated meta-analysis. *Developmental Psychology*, 53, 873-932. doi:10.1037/dev0000295
- Rogers, K. N., Buchanan, C. N., & Winchell, N. E. (2003). Psychological control during early adolescence: Links to adjustment in differing parent/adolescent dyads. *Journal of Early Adolescence*, 4, 349-383. doi:10.1177/0272431603258344
- Sanders, M. R., Kirby, J. N., Tellegen, C. L., & Day, J. J. (2014). The Triple P: Positive parenting program: A systematic review and meta-analysis of a multi-level system of parenting support. *Clinical Psychology Review*, 34, 337-357.
 doi:10.1016/j.cpr.2014.04.003
- Shaffer, A., Lindhiem, O., Kolko, D. J., Trentacosta, C. J. (2013). Bidirectional relations between parenting practices and child externalizing behavior: A cross-lagged panel analysis in the context of a psychological treatment and 3-year follow-up. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 41, 199-210. doi:10.1007/s10802-012-9670-3
- Smith C. A., & Farrington D. P. (2004). Continuities in antisocial behavior and parenting across three generations. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45, 230-247.
 doi:10.1111/j.1469-7610.2004.00216.x
- Soenens, B., & Vansteenkiste, M. (2005). Antecedents and outcomes of self-determination in 3 life domains: The role of parents' and teachers' autonomy support. *Journal of Youth and Adolescence*, 34, 589–604. doi:10.1007/s10964-005-8948-y
- Stevens, G., Van Dorsselaer, S., Boer, M., De Roos, S., Duinhof, E., Ter Bogt, T., ... De Looze, M. (2017). HBSC: Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland. Verkregen van <https://www.trimbos.nl/docs/9908351a-4e5e-4d80-b343-55e69086a1fb.pdf>

- Stone, L. L., Otten, R. O., Janssens, J. M. A. M., Soenens, B., Kuntsche, E., & Engels, R. C. M. E. (2013.) Does parental psychological control relate to internalizing and externalizing problems in early childhood? An examination using the Berkeley puppet interview. *International Journal of Behavioral Development*, *37*, 309-318. doi:10.1177/0165025413490865
- Symeou, M., & Georgiou, S. (2017). Externalizing and internalizing behaviours in adolescence, and the importance of parental behavioural and psychological control practices. *Journal of Adolescence*, *6*, 103-113. doi:10.1016/j.adolescence.2017.07.007
- Templeton, G. F. (2011). A two-step approach for transforming continuous variables to normal: Implications and recommendations for IS research. *Communications of the AIS*, *28*, 41-58. doi:10.17705/1cais.02804
- Thornberry, T. P., Freeman-Gallant, A., Lizotte, A. J., Krohn, M. D., & Smith, C. A. (2003). Linked lives: The intergenerational transmission of antisocial behavior. *Journal of Abnormal Child Psychology*, *31*, 171-184. doi:10.1023/A:1022574208366
- Van de Weijer, S. G., Besemer, S., Bijleveld, C. C. J. H., & Blokland, A. A. (2015). The concentration of sex offenses within British and Dutch families. In A. A. Blokland & P. Lussier (Eds.), *Sex offenders: A criminal career approach*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Van Hoeven, L. R., Janssen, M. P., Roes, K. C. B., & Koffijberg, H. (2015). Aiming for a representative sample: Simulating random versus purposive strategies for hospital selection. *BMC Medical Research Methodology*, *15*, 90-98. doi:10.1186/s12874-015-0089-8
- Van Lier, P. A. C., Frijns, T., Den Exter Blokland, E., Neumann, A., Koot, H. M., & Meeus, W. M. (2008). *The RADAR study: Design, description of sample and validation of cohort assignment*.
- Vansteenkiste, M., Soenens, B., Van Petegem, S., & Duriez, B. (2014). Longitudinal associations between adolescent perceived degree and style of parental prohibition and internalization and defiance. *Developmental Psychology*, *50*, 229-236. doi:10.1037/a0032972
- Verhulst, F.C., Van der Ende, J., & Koot, H.M. (1997). *Handleiding voor de Youth SelfReport (YSR) [Manual for the Youth Self-Report]*. Rotterdam, The Netherlands: Afdeling Kinder- en jeugdpsychiatrie, Sophia Kinderziekenhuis/Academisch Ziekenhuis Rotterdam/Erasmus Universiteit Rotterdam.

Vondra, J., Sysko, H. B., & Belsky, J. (2005). Developmental origins of parenting:

Personality and relationship factors. In T. Luster & L. Okagaki (Eds.), *Parenting: An ecological perspective* (pp. 35-71). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.